

ԵՐԿՈՒՇԱՔԹԻ, 19 ՅՈՒՆԻՍ, 2023

ՏԵՐՈՒՆԱԿԱՆ ԱՊՈԹՔ (միասնաբար արտասանուած)

Իմաստութիւն Հօր Յիսուս, րուր ինձ իմաստութիւն պարիս խորհել եւ խօսել եւ գործել առաջի քո յամենայն ժամ. ի չար խորհրդոց, ի բանից եւ ի գործոց փրկեալսսս. եւ ողորմեա քո արարածոց եւ ինձ բազմամեղիս: Ամէն:

ՍԱՂՄՈՍ 35 ՕԳՆՈՒԹԵԱՆ ԱՂՕԹՔ

Տէր, մինչեւ ե՛րբ միայն դիպող պիտի ըլլաս. ազատել զիս անոնց յարձակումներէն, միայնակ հոգիս՝ այս առիժներէն: Եւ ժողովուրդիդ հաւաքոյթին մէջ գոհութիւն պիտի յայտնեմ քեզի, հսկայ բազմութեան դիմաց՝ պիտի օրհնեցեմ քեզ: Թող նենգ թշնամիներս դադրին վրաս խնդալէ. առանց յարուկ պարճառի զիս արող այդ մարդիկը ալ դադրին զիս հեզնելէ՝ իրարու աչք ընելով: Անոնք խաղաղութիւն չէ որ կուզեն, ընդհակառակը՝ ամէն րեսակ գրպարպութիւն կը հնարեն այս աշխարհի խաղաղ մարդոց դէմ: Իրենց բերնին կապերը արձակած՝ կամբաստանեն զիս, ըսելով. «Ահա ասիկ քեզ յանցանքի վրայ բռնեցինք»: Դուն եղածը րեսար, ով Տէր, լուռ մի մնար. ինքզինքդ ինձմէ հեռու մի պահէր, Տէր: Արթնցիր, ով իմ Աստուածս, եւ, պաշտպանէ իրաւունքս, Տէր, դուն պաշտպանէ դաբս: Արդարութիւն ըրէ ինձի, Տէր, Աստուածս, դուն՝ որ արդար ես. թոյլ մի րար որ թշնամիներս չարախնդան իմ վրաս: Թոյլ մի րար որ ըսեն՝ «Ահա մեր ուզածը եղաւ»: Թոյլ մի րար որ ըսեն՝ «ահա զայն րապալեցինք»: Թող բոլորը մէկ ամօթով մնան ու շփոթի մարնուին անոնք՝ որ իմ դժբախտութեամբս կուրախանան. թող ամօթով ու անարգանքով ծածկուին անոնք՝ որոնք ինձի դէմ մեծ-մեծ կը խօսին: Թող ցնձան եւ ուրախանան անոնք՝ որոնք արդարանալս կուզեն. թող րեսար անոնք ըսեն. «Մեծ է Տէրը, որ իր ծառային լաւութիւնը կը կամենայ»: Իսկ ես՝ արդարութիւնդ պիտի պարմեմ, եւ օրն ի բուն քեզ պիտի օրհնեցեմ:

ՇԱՐԱԿԱՆ- ԱՊՈԹՔ

Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա:
Ամենատարբ Երրորդութիւն, տուր աշխարհիս խաղաղութիւն:
Եւ Հիւանդաց բժշկութիւն, ննջեցեղոց արքայութիւն:
Արի Աստուած Հարցն մերոց, որ ապաւեն ես նեղեղոց:
Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա, Յիսուս Փրկիչ մեզ ողորմեա:

Պահապան ամենայնի Քրիստոս,
աջ եւ հովանի լիցի ի վերայ իմ՝ ի տուէ եւ ի գիշերի,
ի նստիլ ի տան, ի գնալ ի մանապարհ,
ի ննջել եւ ի յառնել, զի մի երբեք սասանեցայց.
եւ ողորմեա՛ եւ արարածոց եւ ինձ բազմամեղիս:

ՕԳՆՈՒԹԵԱՆ ԱՂՕԹՔ (Շար.)

Կը շարունակենք 35րդ Սաղմոսի երկրորդ բաժինը, 17-28 համարները: Օգնութեան կանգ: Անցեալ անգամ առաջին բաժնով փեսանք, թէ ինչպէս Դաւիթ օգնութեան աղաղակ կը բարձրացնէ առ Աստուած, որպէսզի օգնութեան հասնի: Մարդը սկիզբի շրջանին կը փորձէ իր ուժերով, իր փրամաքանութեամբ, իր գիտութեամբ, իր հարստութեամբ, ինչ որ ձեռով մը յաղթահարել իր դիմագրաւած նեղութիւններն ու դժուարութիւնները, բայց կայ պահ մը, փեղ մը, ուր այլեւս այդ բոլորը բաւարար չեն ու չեն կրնար ալ մարդու օգտակար ըլլալ, ահա շարժուի պարագային կը դադրին պայքարելէ ու փեղի կու փան, կը յուսահատին, եւ կը դիմեն այն քայլին ուր այլեւս վերջ կ'ուզեն փալ իրենց կեանքին, իսկ ուրիշներ՝ ընդհակառակ, Դաւիթի նման կը դիմեն Աստուծոյ, եւ անկէ կը սպասեն իրենց օգնութիւնը: Այդ պարագային, սակայն, նաեւ կայ մէկ այլ ուրիշ երեւոյթ մը, ուր այս անգամ կ'ըսենք Դաւիթի նման.

17 հմր «Տէր, մինչեւ ե՛րբ միայն դիտող պիտի ըլլաս. ազարէ զիս անոնց յարձակումներէն»: Այնպէս կը թուի, որ Աստուած կը փեսնէ մեր կրած նեղութիւններն ու յարձակումները, եւ կարծէք չի միջամտեր, եւ դիտողի դերին մէջ է, մանաւանդ՝ երբ կացութիւն ալ հասած է այնպիսի վիճակի մը, ուր առիծներով շրջապատուած: Նախ այսպէղ առիծներ արտայայտութիւնը բառացի փառացի առիծներու մասին չէ, այլ այն թշնամին որ առիծի պէս պիտի յօշոտէ, փզկտէ: Այս մասին Պետրոս Առաքեալ կը գրէ ըսելով. «Չարը առիծի պէս կը մռնչէ, ու շուրջս կը դառնայ զիս յօշոտելու համար»: Ուրեմն, առաջին հերթին առիծի պէս թշնամին Չարը ինքն է. իսկ երկրորդ պարագային, մարդը, որ այնքան չարացած, առիւնարբու, որ կը նմանի առիծի, վայրի այն գազանին, որ ուրիշ բան պիտի չընէ, եթէ ոչ յօշոտէ ու փզկտէ զինք: Այս մասին նաեւ անդրադարձաւ Քրիստոս երբ իր շուրջ հաւաքուած զինուորները, ուրիշ բան չըրին եթէ ոչ առիծի նման յօշոտեցին զինք, այնպէս մը ձեռեցին, մտրակեցին. կակաին այն Փարիսեցիներն ու դպիրները, Օրէնքի ուսուցիչները, Քահանաներն ու Քահանայապետները, նոյն վերաբերմունքը ունեցան Քրիստոսի նկատմամբ: Այդ այս կացութեան մէջ անկեղծ արտայայտութեամբ Դաւիթ կու գայ եւ հարց կու փայ, «մինչեւ ե՛րբ միայն դիտող պիտի ըլլաս»: Ընդհակառակը, Աստուած նախ դիտողի դերին մէջ չէ: Երկրորդ եթէ նոյնիսկ դիտողի դերին մէջ է, ապա կը նշանակէ ինծի փրումը պարտականութիւն մը, ինծի փրումը շնորհքը, այն սպառազինութիւնը, որուն մասին կը խօսի Պօղոս Առաքեալ, օգտագործելու: Մեր ալ կեանքի մէջ պահեր կան կամ պահեր կրնանք ունենալ, ուր մենք ալ նոյն վիճակին մէջ կրնանք գտնուիլ, եւ ըսել. «Մինչեւ ե՛րբ դիտող պիտի ըլլաս, ալ բան մը ըրէ, վերջ փուր այս բոլորին, այլեւս ի վիճակի չենք փանելու այս բոլորը»:

18 հմր, Դաւիթ կը խոստանայ, որ Աստուծոյ ըրած օգնութեան, ազարագրութեան մասին պպիտի վկայէ ու շնորհակալութիւն յայտնէ Աստուծոյ հրապարակաւ, Աստուծոյ ժողովուրդին ներկայութեան, հսկայ բազմութեան դիմաց: Այլ խօսքով պիտի վկայէ այդ բոլորի մասին: Այս համարը կը նշանակէ, իր օգնութիւնը սքանալէ յետոյ պարգապէս շնորհակալութիւն չէ որ պիտի յայտնէ Աստուծոյ, այլ պիտի վկայէ նաեւ ուրիշներուն, որպէսզի ուրիշներն ալ լսելով Աստուծոյ դառնան, կամ եթէ իրենք ալ նոյն կացութեան մէջէն կ'անցնին, Դաւիթի օրինակին հետեւին: Եւ արդէն Դաւիթ վստահ է, որ Աստուած պիտի օգնէ:

19 հմր, Այնպէս մը կը թուի, որ այս համարով Դաւիթ աւարտած ըլլար իր աղօթքը, կամ խնդրանքը, երբ կ'ըսէ, «պիտի օրհներգեմ քեզ», բայց յանկարծ վիճակ մըն է որ կը պարզուի: Դարձեալ կը վերադառնայ ըսելով. «թշնամիներս դադրին վրաս խնդալէ, դադրին զիս հեզնելէ»: Այս համարով ցոյց կու փայ մարդ արարածին ոչ միայն վիճակը, այլ անոր բնութիւնը, ինչպիսին ըլլալը: Այո, որքան ալ վստահութիւնը ունի, որ Աստուած պիտի օգնէ, բայց կարծէք փակաին որոշ բան մը կայ, կասկած չըսենք, բայց մտահոգութիւն, վախ:

20-21 հմր, Ահա եր կը վերադառնայ եւ կ'ըսէ. «Անոնք խաղաղութիւն չէ որ կ'ուզեն, ամէն փեսակ գրպարութիւն կը հնարեն, բերնին կապերը արձակած կ'ամբաստանեն, ըսելով, քեզ անցանքի վրայ բռնեցինք»: Պարկերաւոր ձեռով կը ներկայացնէ, բայց այս համարը մեզ կը յիշեցնէ ճիշդ այն պարագան երբ Քրիստոսի բերնին կէս գիշերով Արեան դարելու, բերնին մարդիկ որոնք սուր վկայութիւններ եւ գրպարութիւններ կ'ընէին Անոր հասցէին, մինչեւ որ հասաւ պահը, երբ Քահանայապետը ըսաւ. «Այ ինչ պէտք է մեզի վկայութիւն, որովհետեւ ահա հայիտութիւն է որ ըրաւ», երբ Քրիստոս Ինքզինքը Աստուծոյ հաւասար դասեց ըսելով, Աստուծոյ Որդին եմ:

22-27 հմր անգամ մը եւս խնդրանք կը ներկայացնէ Դաւիթ, որ Աստուած լուռ չմնայ, ինքզինք հեռու չպահէ, պաշտպանէ իր իրաւունքը եւ դատը: Արդարութիւն ընէ, որ միակ Արդարն է Աստուած: Թոյլ չտայ, որ թշնամիները խնդան եւ ըսեն, «մեր ուզածը եղաւ, զինք քապալեցինք»: Այնքան դիպուկ է այս արտայայտութիւնը որ կը վերաբերի Քրիստոսի, երբ Անոր թշնամիները պահ մը ուրախացան երբ հասան իրենց նպատակին Քրիստոսը խաչելով, բայց անոնք շփոթի մատնուեցան, երբ լսեցին թէ գերեզմանը թափուր է, Ան հոն չէ: Իսկ այս խնդրանքը կը վերածուի ուրախութեան ու ցնծութեան, ոչ թէ Դաւիթի համար, այլ՝ անոնց համար, որ անոր արդարանալը կնուգեն: Այսինքն՝ խօսքը կը վերաբերի դարձեալ Քրիստոսի, որ Անոր յարութեամբը, Անոր աշակերտները եւ գալիք աշակերտները, այսինքն՝ մենք ուրախանանք ու ցնծանք, որովհետեւ Քրիստոսի յարութիւն առնելը, նաեւ մեր յարութիւն առնելուն նախապայմանն է, երախայրիքն է, առաջին պտուղն է, ինչպէս պիտի ըսէ Պօղոս Առաքեալ: Ոչ միայն ուրախանան ու ցնծան, այլ նաեւ վկայեն այդ մասին ըսելով, «Մե՛ծ է Տէրը որ իր ծառային լաւութիւնը կը կամենայ»: 28 հմր եւ ահա անդադար, քիւ ու գիշեր, Աստուծոյ արդարութիւնը պիտի պարմէ եւ պիտի օրհներգէ: